

Rada
Európskej únie

V Bruseli 29. októbra 2021
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2021/0340(COD)**

13349/21
ADD 5

ENV 802
ENT 177
COMPET 752
IND 307
SAN 638
CONSOM 235
MI 787
CHIMIE 110
CODEC 1396
IA 168

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	28. októbra 2021
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.:	SWD(2021) 301 final
Predmet:	PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU <i>Sprievodný dokument</i> Návrh na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa menia prílohy IV a V k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1021 o perzistentných organických látkach

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2021) 301 final.

Príloha: SWD(2021) 301 final

V Bruseli 28. 10. 2021
SWD(2021) 301 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

Sprievodný dokument

Návrh na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady,

**ktorým sa menia prílohy IV a V k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ)
2019/1021 o perzistentných organických látkach**

{COM(2021) 656 final} - {SEC(2021) 379 final} - {SWD(2021) 299 final} -
{SWD(2021) 300 final}

Politický kontext

Perzistentné organické látky (POL) sú chemikálie, ktoré pretrvávajú v životnom prostredí, bioakumulujú sa a môžu mať **výrazné nepriaznivé účinky na ľudské zdravie alebo životné prostredie**. Toto posúdenie vplyvu sa zaoberá možnosťami, ako zmeniť **prahové hodnoty, ktoré sa uplatňujú na určité POL v odpade** a ktoré sú stanovené v prílohe IV k nariadeniu o perzistentných organických látkach. Ak sú POL prítomné v odpade v koncentráciách, ktoré sú rovnaké alebo vyššie ako tieto prahové hodnoty, odpad nemožno recyklovať a vo väčšine prípadov by sa mal zneškodniť tak, aby sa POL, ktoré obsahuje, **zničili alebo nenávratne transformovali**.

V čom spočíva problém?

Nariadenie o POL sa týka celkovo 26 perzistentných organických látok (alebo skupín látok), ale toto posúdenie vplyvu sa zameriava na obmedzený počet POL, ktoré:

- už sú uvedené v zozname v nariadení o POL a v prípade ktorých by mohlo byť odôvodnené sprísnenie limitných hodnôt uvedených v prílohe IV, aby sa tieto hodnoty prispôsobili vedeckému a technickému pokroku: PBDE, HBCDD, SCCP, dioxíny a furány a PCB podobné dioxínom¹,
- boli nedávno zaradené medzi POL podľa Štokholmského dohovoru, a preto sa musia zohľadniť v právnych predpisoch Únie (teda v nariadení o POL): PFOA, dikofol a pentachlórfenol (PCP)².

Tieto POL sa s obmedzenými výnimkami **už vo všeobecnosti** v Európe v nových výrobkoch **nepoužívajú**, ale to, že sa v minulosti používali, znamená, že sa stále nachádzajú v odpade. Ak sa odpadové materiály s obsahom POL (napr. plasty, drevo, papier) recyklujú, POL sa môžu do hospodárstva vrátiť a poškodzovať životné prostredie a ľudské zdravie.

Stanovením limitnej hodnoty pre POL sa určuje spôsob nakladania s odpadom, ktorý tieto látky obsahuje, pričom konečným cieľom je zabezpečiť, aby sa s týmto odpadom nakladalo **environmentálne vhodným spôsobom**. Vo všeobecnosti to znamená, že odpad, pri ktorom sa limitné hodnoty pre obsah POL prekročia, sa bude musieť zničiť alebo nenávratne transformovať spaľovaním alebo inými povolenými činnosťami zneškodňovania, čím sa zabráni opätovnému vstupu POL do hospodárstva.

Týmto opatrením sa môže obmedziť využívanie druhotných surovín, ktoré by sa inak mohli z odpadu získať, čím sa zníži potenciál týchto materiálov prispieť k obehovému hospodárstvu. Môže však prispieť aj k zvýšeniu dôvery v druhotné suroviny, pokiaľ ide o úroveň ich kontaminácie. Výsledné nahradenie druhotnej suroviny prvotnou môže takisto mať nepriaznivé účinky, keďže často prispieva k emisiám skleníkových plynov.

Čo chceme dosiahnuť?

Konkrétnym cieľom iniciatívy je stanoviť alebo revidovať limitné hodnoty pre tento obmedzený počet perzistentných organických látok v odpade tak, aby sa dosiahla čo najlepšia rovnováha medzi tromi všeobecnými cieľmi:

- prechod na vysokokvalitné cykly netoxických materiálov,
- zvýšenie recyklácie a obehovosti,

¹ PBDE sú polybromované difenylétery; HBCDD je hexabromcyklododekán; SCCP sú chlórované parafíny s krátkym reťazcom a PCB sú polychlórované bifenyly.

² Skratka PFOA sa tu používa na označenie kyseliny perfluóroktánovej, jej solí a príbuzných zlúčenín.

- zníženie emisií skleníkových plynov.

Nájdением správnej rovnováhy sa zabezpečí **environmentálne vhodné nakladanie s odpadom, ktorý obsahuje POL**. Tým sa splní celkový cieľ nariadenia o perzistentných organických látkach, ktorým je ochrana ľudského zdravia a životného prostredia, a zabezpečí sa, aby opatrenie v čo najväčšej miere prispievalo aj k **cieľom v oblasti klímy a obehového hospodárstva v rámci Európskej zelenej dohody**.

Aké sú možnosti?

- **Možnosť politiky 1: pri zachovaní východiskového stavu** sa nepredpokladá žiadna zmena v zozname látok ani stanovenie žiadnych nových limitných hodnôt.
- **Možnosť politiky 2: stredná hodnota** – limitné hodnoty podľa prílohy IV sa stanovia pre nové látky a takisto aj pre perzistentné organické látky, ktoré už v zozname v nariadení uvedené sú, v prípadoch, kde by mohlo byť odôvodnené sprísnenie týchto hodnôt.
- **Možnosť politiky 3: nízka hodnota** – stanovia sa prísnejšie limitné hodnoty podľa prílohy IV.
- V **možnosti politiky 4** sa uvažuje o štvrtej, ešte nižšej limitnej hodnote v prílohe IV pre dioxíny a furány a PCB podobné dioxínom.

Ktorá možnosť sa uprednostňuje a prečo?

V posúdení vplyvu sa analyzuje, ako dosiahnuť **optimálnu rovnováhu** medzi cieľom odstrániť perzistentné organické látky zo životného prostredia a zároveň zvýšiť obehovosť a recykláciu a znížiť emisie skleníkových plynov. Čím prísnejšia (teda nižšia) je limitná hodnota, tým viac odpadu sa zničí namiesto toho, aby bol k dispozícii na recykláciu.

Medzi zvažovanými environmentálnymi, sociálnymi a hospodárskymi vplyvmi sú:

- Zmeny v hmotnostných prietokoch POL – odstránené/zničené množstvo, čím sa zabráni vplyvom na zdravie a životné prostredie.
- Účinnosť opatrenia – porovnanie prognóz zníženia emisií a iných existujúcich emisií/zdrojov expozície.
- Zmeny množstva odpadu odoslaného na rôzne možnosti spracovania (recyklácia, spaľovanie, skládkovanie atď.).
- Náklady a prínosy pre pôvodcov odpadu a prevádzkovateľov v oblasti nakladania s odpadom (najmä pre MSP) vyplývajúce z rôznych výsledkov spracovania odpadu. Relevantnosť nových technológií triedenia a dekontaminácie odpadu.
- Administratívna záťaž pre hospodárske subjekty a verejnú správu.
- Zmeny v dostupnosti druhotných surovín získaných z recyklácie.
- Zmeny v emisiách skleníkových plynov spojené s jednotlivými možnosťami.

Uprednostňovanou možnosťou je kombinácia možnosti 2 a možnosti 3 v závislosti od konkrétnej POL. V prípade HBCDD a SCCP sa uprednostňuje možnosť na strednej úrovni. V prípade ostatných látok sa uprednostňuje možnosť s nižšími hodnotami, ktoré sú v niektorých prípadoch v porovnaní s pôvodným prístupom mierne upravené, aby sa zvýšila účinnosť,

prípadne uľahčilo vykonávanie. Napríklad v prípade PBDE je uprednostňovanou možnosťou počiatočná limitná hodnota 500 mg/kg, ktorá sa 5 rokov po nadobudnutí účinnosti opatrenia zníži na 200 mg/kg.

S niektorými opatreniami súvisia finančné náklady. V prípade väčšiny látok tieto náklady nebudú značné ani pre služby odpadového hospodárstva, ani pre hospodárske subjekty vo všeobecnosti. Napríklad v prípade PBDE by čisté náklady mohli predstavovať približne dva milióny eur ročne. Pokiaľ ide o HBCDD a dioxíny a furány, mohli by dodatočné náklady na nakladanie s odpadom vyplývajúce z presmerovania dotknutého odpadu z recyklácie/skládkovania odpadu, ktorý nie je nebezpečný, na zneškodnenie nebezpečného odpadu prekročiť 135 miliónov, resp. 55 miliónov eur ročne, odhady sú však nepresné. Dôjde aj k nepatrnému zvýšeniu administratívneho zaťaženia súvisiaceho s dodatočnými nákladmi na testovanie.

Vo všetkých prípadoch odhadované prínosy jednoznačne prevyšujú náklady. Navrhovanými hodnotami **sa zníži uvoľňovanie perzistentných organických látok**, ktoré sú vo svojej podstate nebezpečné pre životné prostredie a ľudské zdravie.